

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/103/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515204171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3515204171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Mikláánkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. X., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov T. L., bytom Y. XXX/X, B. T. nad P. a T. X., bytom P. XXXX, X. pod Y., zastúpený advokátom JUDr. Šimonom Cibulkom, so sídlom Hodžova 53, Trenčín, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22. októbra 2015, č. k. 9P/67/2015-21, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje .

odôvodnenie:

Okresný súd zamietol návrh otca na zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k maloletej z doterajších 150 eur mesačne na 80 eur mesačne. Svoje rozhodnutie odôvodnil porovnaním aktuálnych pomerov účastníkov konania s pomermi pri predošlej úprave výživného. Maloleté dieťa navštevuje materskú školu, kde platí školné a stravné. Do škôlky je potrebné doniesť hygienické vreckovky, vlhčené utierky, toaletný papier, prášok na pranie. Dieťa trpí ekzémom, preto jej matka zabezpečuje masti, inak sú výdavky na dieťa bežné. V čase predošlej úpravy výživného (rozsudok tamojšieho súdu zo dňa 18.11.2014 sp. zn. 8P/130/2014) malo dieťa dva roky, náklady v materskej škole boli 70 eur, dieťa bolo často choré, vyžadovalo to náklady na lieky a probiotiká. Dieťa žilo s matkou u starých rodičov. Matka dieťaťa mala zárobok v čase predošlej úpravy výživného vo výške 400 eur mesačne. Aktuálne má zárobok vo výške 501,40 eur. S dieťaťom žijú v jednoizbovom byte. Otec dieťaťa mal v čase skoršej úpravy výživného zárobok 931,39 eur mesačne. V súčasnosti má zárobok 953 eur mesačne. Žije s partnerkou a ich spoločným dieťaťom, maloletou W., narodenou XX.XX.XXXX. Partnerka otca poberala do konca októbra 2015 materské dávky vo výške 552 eur mesačne, od novembra 2015 rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne. Žijú v rodinnom dome, ktorý patrí otcovi a jeho bratovi, ktorý tam nebýva. V dome žijú aj starí rodičia dieťaťa. Okresný súd na základe uvedených zistení, aplikujúc na svoje skutkové zistenia ustanovenia § 78 ods. 1 a 3, § 75 ods. 1 a § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, dospel k právnomu záveru, že návrhu otca na zníženie výživného nie je možné vyhovieť. Otec dieťaťa zo svojho príjmu je schopný platiť určené výživné. Náklady na výživu dieťaťa s pribúdajúcim vekom, nepochybne rastú. Tieto náklady musí v prevažnej miere znášať matka, ktorá sa o dieťa osobne stará. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny a zistil, že príjem na člena rodiny u otca, aj za situácie, že sa im narodilo dieťa, je vyšší ako je u matky. Príjem na člena rodiny u otca do konca októbra 2015 bol vo výške 451,66 eur, od novembra 2015 (keď jeho partnerka poberať rodičovský príspevok), je vo výške 335,33 eur. Príjem na jedného člena rodiny u matky je iba vo výške 325,50 eur. Matka pritom znáša náklady na bývanie sama, otec dieťaťa spolu s partnerkou. Pôvodne určené výživné 150 eur pritom nie je nadštandardné. Nároky na výživu polročného dieťaťa, ktorému sú uspokojované jeho biologické potreby, sú nižšie než náklady na dieťa

predškolského veku, ktoré má už aj sociálne potreby. Okresný súd tiež poukázal na to, že zárobok otca oproti predchádzajúcej úprave výživného vzrástol o 20 eur mesačne.

Proti tomuto rozsudku otec podal včas odvolanie. Navrhol zmeniť rozsudok okresného súdu a znížiť rozsah jeho vyživovacej povinnosti k maloletej dcére z doterajších 150 eur na 80 eur mesačne. Podľa jeho názoru rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho skutkového a právneho záveru, že u neho nedošlo k zmene pomerov, ktoré odôvodňuje zníženie vyživovacej povinnosti ako navrhoval. Bolo preukázané, že jeho príjem od poslednej úpravy výživného sa podstatne nezmenil, avšak príjem matky maloletej sa výrazne zvýšil z doterajších 400 eur mesačne na 500 eur mesačne, čo je nárast o 25%, čo však okresný súd nezohľadnil. Poukázal na to, že pri predchádzajúcej úprave výživného - 18. 11.2014, kedy bola uzavretá dohoda o výživnom, súd neskúmal odôvodnené potreby maloletej, a teda nebolo preukázané, že suma 150 eur zohľadňuje jej skutočné potreby. Súhlasil vtedy s výškou výživného, lebo v tom čase mal možnosť prispievať na dcéru viac, čo sa však s narodením ďalšieho dieťaťa zmenilo. Podľa jeho názoru, v tomto konaní bolo potrebné bližšie skúmať, aké potreby má maloletá U., aký je vývoj jej životných nákladov od poslednej úpravy výživného a tieto bolo potrebné objektívne zhodnotiť. Okresný súd si „pomohol“ výpočtom príjmu členov rodiny, avšak nezohľadnil, čo matka „čiastočne priznala“, že v spoločnej domácnosti žije, resp. občas v nej zotrváva jej priateľ. Okresný súd príjem priateľa matky nezisťoval, ani sa bližšie nezaoberal tým, či a ako priateľ matky prispieva na domácnosť. Nie je mu jasné, podľa akých úvah súd postupoval pri zamietnutí jeho návrhu, keďže vykonané dôkazy svedčili v jeho prospech, teda na zníženie výživného. Za najdôležitejšie okolnosti považuje vznik vyživovacej povinnosti, výrazné zvýšenie príjmu matky, mierny pokles nákladov na maloletú a tiež jeho dobrovoľné sporenie na účet maloletej. Domnieva sa, že pri rozhodovaní je potrebné prihliadnúť aj na schopnosti a možnosti matky získať si prácu s vyšším príjmom, ak je to skutočne potrebné. Domnieva sa ďalej, že výživné na dieťa vo výške 150 eur slúži aj na uspokojovanie potrieb matky a jej priateľa. V konaní je jednoznačne preukázaný nepriaznivý vývoj životných nákladov na jeho strane a na druhej strane priaznivý vývoj na strane matky dieťaťa, čo však okresný súd nezval do úvahy a jeho návrh na zníženie výživného zamietol. Otec dieťaťa v odvolaní ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktoré nezodpovedá právnej úprave v ust. § 157 Občianskeho súdneho poriadku.

Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Otec dieťaťa sa na základe dohody zaviazal prispievať na výživu maloletej 150 eur mesačne, čo vzhľadom na jeho zárobok 950 eur, nie je vôbec prehnaná suma, ktorej vyplácaním by uviedol seba alebo členov svojej domácnosti na hranicu chudoby. Napriek tomu, že konštantná judikatúra považuje vznik ďalšej vyživovacej povinnosti za zmenu pomerov na strane povinného, nedáva tento predpoklad univerzálne a neodňateľné právo povinného na zníženie jeho vyživovacej povinnosti. Pri posudzovaní životných nákladov súd musí prihliadať nielen na zmenené pomery na strane povinného, ale aj na zvýšené výdavky na potreby maloletej, tak spojené s dospievaním, chorobami, ale aj s ohľadom na ceny potravín a energií. Zvýšil sa jej príjem, ako na to poukazuje otec, ale tiež sa zvyšujú náklady na výživu a opateru maloletej, pritom nepodáva pri každom zvýšení cien návrh na zvýšenie výživného. Výška výživného, ktoré platí otec predstavuje 15,78% podiel z príjmu otca, čo považuje za pomerne nízky podiel. Pokiaľ ide o tvrdenie v odvolaní o jej priateľovi, s týmto nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú druh a družka, preto nie je ani dôvod uhrádzať spoločne náklady na domácnosť. Na druhej strane otec žije v dome s družkou a dvoma dospelými osobami, ktoré mu taktiež prispievajú na spoločnú domácnosť. Pokiaľ by otec platil na obe svoje deti po 80 eur „v nevyhnutnej miere“, by mu zostal čistý príjem 790 eur, čo však nekorešponduje s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, keď životná úroveň otca by bola skoro 10-krát vyššia ako úroveň maloletej. V odvolaní zástupca otca poukazuje na jej možnosť zabezpečiť si vyšší zárobok, čo považuje za „úbohé a bezpredmetné“. Vzhľadom na svoje vzdelanie poberá priemernú mzdu a sama vychováva maloletú dcéru, čo je bráni brať nadčasy, zostávať dlho v práci, pracovať cez víkendy a sviatky, čo otec maloletej robiť môže. Podľa jej názoru, otec dieťaťa vzhľadom na jeho príjem, je schopný zabezpečiť výživu obom svojim deťom, pritom to nebude mať podstatný vplyv na jeho životnú úroveň.

Kolíznym opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vecne správny.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o obmedzení rodičovských práv možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Hmotnoprávna úprava v ust. § 78 Zákona o rodine vo svojej hypotéze určuje predpoklady na zmenu predchádzajúcej úpravy výživného.

Zákonným predpokladom je zmena pomerov (§ 78 ods. 1) a vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3, tzv. valorizačná klauzula).

Súdna prax za zmenu pomerov považuje významnú zmenu tých právne významných okolností, ktoré boli podkladom pri predchádzajúcej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti. Za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa sa považuje vzrast nákladov na základné a kultúrno-spoločenské potreby maloletého, ktoré s vekom narastajú. Na strane povinného rodiča súdna prax považuje za zmenu pomerov objektívnu zmenu v jeho príjmových a majetkových pomeroch, vznik alebo zánik vyživovacej povinnosti a podobne.

Ak súd po porovnaní pomerov v čase skoršej úpravy výživného a aktuálnych pomerov účastníkov, dospeje k záveru, že došlo k zmene pomerov, posúdi, či a v akom rozsahu je opodstatnená zmena rozsahu vyživovacej povinnosti, pritom vychádza zo zákonnej úpravy v ust. § 62 Zákona o rodine. V zmysle § 62 ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V zmysle § 62 ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

V posudzovanej veci povinnému rodičovi - otcovi dieťaťa, bol upravený rozsah vyživovacej povinnosti na základe rodičovskej dohody z 18.11.2014. V tom čase bol zárobok otca 925,50 eur, v súčasnosti 953 eur. Dňa 17.04.2015 mu vznikla vyživovacia povinnosť k maloletej W., s ktorej matkou žijú v spoločnej domácnosti v rodinnom dome. Rodinný dom má otec v spoluvlastníctve s bratom, ktorý v dome nežije. Bývajú tam jeho rodičia. Partnerka otca dieťaťa poberala materské dávky vo výške 552 eur do októbra 2015 a od novembra 2015 rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur. Matka žije s dieťaťom sama v jednoizbovom byte. Dieťa chodí do MŠ, má zdravotný problém, ktorý vyžaduje aj finančné náklady. Matka má zárobok 501 eur.

Okresný súd, aj otec považovali aktuálnu mzdu matky 501 eur za vyšší príjem, ako pri predchádzajúcej úprave výživného, keď mala zárobok 400 eur. V tom čase však poberala aj rodičovský príspevok, teda aktuálne má matka dieťaťa nižší príjem (uvedené vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní pred okresným súdom zo dňa 22.10.2015), než mala v roku 2014.

Na základe týchto skutkových zistení je potom správny právny záver okresného súdu, že nie sú splnené predpoklady na korekciu výživného na maloletú v jej neprospech. Vzhľadom na príjmové a majetkové pomery otca (zárobok 950 eur, spoluvlastníctvo nehnuteľnosti), aj za situácie vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti, je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné v doterajšom rozsahu 150 eur mesačne.

Pre úplnosť odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vyživovaciu povinnosť k dieťaťu má aj matka dieťaťa. Svoju zákonnú povinnosť si však plní v naturálnej forme - vo faktickej starostlivosti o jeho bývanie, ošatenie, hygienu, zdravie, vrátane starostlivosti o jeho výchovu a všestranný rozvoj, takže finančné zabezpečenie potrieb dieťaťa sa má uspokojiť z výživného od otca, keďže uvedené plnenia zo strany matky vzhľadom na vek dieťaťa, vyvažujú platby otca na výživnom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je správny, a preto ho potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .